

Gyventojai teiraujasi, kiek laiko galioja receptas, kada jį reikia atnaujinti, kuo skiriasi elektroniniai receptai. „Eurovaistinės“ farmacininkė Regina Razulevičiūtė pateikia komentarą, ką reikėtų žinoti apie receptus.

Receptai rašomi: 1) Kompensuojamiesiems vaistiniams preparatams; 2) Kompensuojamosioms medicinos pagalbos priemonėms (MPP); 3) nekompensuojamiesiems vaistiniams preparatams, MPP ir medicinos priemonėms (medicinos prietaisams) pacientams, gydomiems ambulatoriškai ar dienos stacionare.

Receptuose gali būti išrašomi ir nereceptiniai vaistiniai preparatai.

Gydytojas ir vaistininkas, informuoja pacientą apie Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyne esančių to paties bendrinio pavadinimo vaistų kainas bei jiems nustatytas priemokas. Paaiškinama pacientui, kad to paties vaisto kainos gali skirtis ir priklauso nuo gamintojo nustatytos kainos. Kad būtų paprasčiau tai padaryti, kiekvienoje vaistinėje, vaistininko darbo vietoje yra įrengti monitoriai. Monitoriaus pirmoje eilutėje nurodytas pigiausias (už kurį pacientui reikėtų mažiausiai primokėti) kompensuojamasis vaistas ar pigiausia medicinos pagalbos priemonė, brangesnieji išvardijami žemiau – paciento priemokos dydžio didėjimo tvarka.

Pacientui svarbu žinoti, kad visose vaistinėse yra galimybė užsisakyti vaistų, esančių didmeninės prekybos rinkoje. Vaistinės turi visų vaistų, įrašytų į Vaistinėje būtinų turėti kompensuojamųjų vaistų sąrašą, kuriame yra kraujospūdį mažinantys, skausmą malšinantys, širdies veiklą gerinantys vaistiniai preparatai, taip pat vaistai kvėpavimo sistemos ligoms gydyti, antibiotikai infekcinėms ligoms gydyti ir kiti dažniausiai pacientams skiriami kompensuojamieji vaistai, kurių priemoka mažiausia. Keičiantis Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainynui, koreguojamas ir Vaistinėje būtinų turėti kompensuojamųjų vaistų sąrašas.

Vaistai skiriami iki trijų mėnesių laikotarpiui

Pacientui gydytojas turėtų paaiškinti, kad pirmą kartą ligoniui, kuriam nustatyta lėtinė liga, vaistų išrašoma iki 1 mėnesio gydymo kursui (vaistai gali būti išrašomi vienai ar kelioms dienoms). Tik įsitikinus, kad vaistai veiksmingi ir tinkami, galima skirti iki 3 mėn. trunkančiam gydymo kursui (išskyrus narkotinius ir psichotropinius vaistus, jie skiriami trumpesniai laikotarpiui). Šie ligoniai vieno apsilankymo metu gali gauti ne vieną kompensuojamųjų vaistų ar medicinos pagalbos priemonių receptą, o tris. Tai yra ligonio vartojamus vieno pavadinimo vaistus gydytojas gali išrašyti trijų mėnesių gydymui ant trijų atskirų receptų blankų – kiekviename recepte išrašyti vienam mėnesiui reikalingą vaistų ar

medicinos pagalbos priemonių kiekį. Tokia tvarka – tai palengvinimas tiems pacientams, kuriems vienu kartu sumokėti keliems mėnesiams reikalingų kompensuojamųjų vaistų priemoną sunku, o kas mėnesį kreiptis į gydytoją dėl vaistų išrašymo taip pat nepatogu.

Sergantiems ne lėtinėmis ligomis, kompensuojamųjų vaistų ir medicinos pagalbos priemonių vienu kartu gydytojas gali išrašyti vienam mėnesiui, jei liga ūmi – iki 10 dienų gydymo kursui.

Svarbu įsidėmėti, kad gydytojas, išrašydamas kompensuojamųjų vaistų receptus, privalo atsižvelgti į dozių originalioje pakuotėje skaičių, kuris nurodytas Kompensuojamųjų vaistų bazinių kainų kainyne.

Receptas yra asmeninė gydytojo atsakomybė

Gydytojų išrašyti receptai galioja:

- receptai, kuriuose išrašyti narkotiniai vaistiniai preparatai, – iki 10 dienų, įskaitant recepto įsigaliojimo dieną;
- receptai, kuriuose išrašyti vaistiniai preparatai (išskyrus narkotinius vaistinius preparatus), kompensuojamosios MPP ir medicinos priemonės (medicinos prietaisai), išskyrus receptus su žyma „Gydymui tęsti“ ar žyma „Ilgalaikiam gydymui“, – iki 30 dienų, įskaitant įsigaliojimo dieną;
- receptai su žyma „Ilgalaikiam gydymui“ – iki 360 dienų, įskaitant recepto įsigaliojimo dieną;
- receptai su žyma „Gydymui tęsti“ – iki 180 dienų, įskaitant recepto įsigaliojimo dieną.

Receptuose su žyma „Ilgalaikiam gydymui“ ar „Gydymui tęsti“ gali būti išrašomi tik vaistiniai preparatai, skirti pacientams, sergantiems lėtinėmis ligomis, gydyti, taip pat vaistiniai preparatai, skirti gimstamumui kontroliuoti, kompensuojamosios MPP ir medicinos priemonės (medicinos prietaisai).

Gydytojai asmeniškai atsako už išrašytus ir parašu bei asmeniniu spaudu ar gydytojo tapatybę patvirtinančiu lipduku patvirtintus receptus. Pasibaigus receptų galiojimo laikui, vaistai nebeišduodami. Tokiu atveju vėl reikia kreiptis į gydytoją, kad šis pakartotinai parašytų naują receptą. Kad vaistininkas galėtų išduoti vaistą, receptas turi būti užpildytas be klaidų, nebūti taisymų, jame neturi trūkti reikiamų duomenų. Jei receptas išrašytas neteisingai, jis negalioja, vaistai neišduodami.

Elektroninis receptas netaisomas

Vienam vaistiniam preparatui, kompensuojamajai MPP ar medicinos priemonei (medicinos prietaisui), gali būti išrašytas vienas elektroninis receptas. Elektroniniai receptai netaisomi. Pastebėjus neteisingus duomenis po elektroninio recepto pasirašymo, jis panaikinamas ir išrašomas naujas.

Jeigu pacientui išrašytas elektroninis receptas, ateinant į vaistinę jam tereikia turėti asmens tapatybę liudijantį dokumentą. Vaistininkas prisijungia sistemoje ir mato paciento duomenis bei gydytojo paskirtus vaistus. Pacientui nereikia su savimi nešiotis kompensuojamųjų vaistų paso. Kaip ir įsigyjant vaistus su popieriniu receptu, pacientas monitoriuje mato vaistų kainas nuo pigiausio iki brangiausio pagal jam paskirtą veikliąją medžiagą.

Vaistininkas primena kokias ligas gydyti paskirti vaistai, koku būdu ir kaip dažnai juos vartoti, ko reikėtų vengti, kokios galimos dažniausios nepageidaujamos reakcijos į vaistą ir pan. Išduodamas kvitas iki kada pakanka gydytojo paskirtų vaistų, tai priminimas pacientui, kada kitą kartą apsilankyti pas gydytoją. Kliento prašymu, vaistininkas gali atspausdinti pacientui išrašytą receptą ar vaisto informacinį lapelį. Elektroninį receptą pacientui galima rezervuoti, kol jo norimi vaistai pasieks vaistinę.

